

รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม

รายวิชา การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน
รหัสวิชา 1004804

ภาคเรียนที่ 2/2562

หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคณิตศาสตร์
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

สารบัญ

หมวดที่ 1	ข้อมูลทั่วไป	2
หมวดที่ 2	จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์	2
หมวดที่ 3	การพัฒนาผลการเรียนรู้	3
หมวดที่ 4	ลักษณะและการดำเนินการ	7
หมวดที่ 5	การวางแผนและการเตรียมการ	9
หมวดที่ 6	การประเมินนักศึกษา	10
หมวดที่ 7	การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม	12

รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

วิทยาเขต/คณะ/ ภาควิชา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาคณิตศาสตร์

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา

รหัสวิชา 1004804 การฝึกปฏิบัติวิชาซีพระหว่างเรียน (Practicum)

2. จำนวนหน่วยกิต หรือจำนวนชั่วโมง

3(0-10-0)

3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

3.1 หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคณิตศาสตร์

3.2 ประเภทของรายวิชา หมวดวิชาเฉพาะด้าน (กลุ่มวิชาชีพครู)

4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบ / อาจารย์ที่ปรึกษาการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม

4.1 อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา อาจารย์ผู้สอน และกลุ่มเรียน

1) อ.วราภรณ์ วัฒนเขจร ตอนเรียน A4

5. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่กำหนดให้มีการฝึกประสบการณ์ภาคสนามตามแผนการศึกษาของหลักสูตร

ภาคการศึกษาที่ 2 / ชั้นปีที่ 4

6. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาประสบการณ์ภาคสนามครั้งล่าสุด

วันที่ 10 พฤศจิกายน 2562

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของประสบการณ์ภาคสนาม

1. เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสสังเกตการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์จริง

2. เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพ เช่น การจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ การทดลองสอนในสถานการณ์จำลองและสถานการณ์จริง การออกข้อสอบ การตรวจข้อสอบ การวิจัยเพื่อแก้ปัญหาผู้เรียน เป็นต้น

2. วัตถุประสงค์ของการพัฒนาหรือปรับปรุงประสบการณ์ภาคสนาม

เพื่อให้นักศึกษาได้สังเกตการปฏิบัติงานจริงของครูในสถานศึกษา ซึ่งจะช่วยสร้างประสบการณ์ระหว่างเรียนให้มีความเข้าใจและลึกซึ้งในวิชาชีพครูอย่างแท้จริง ตลอดจนได้ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพ เช่น การจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ การทดลองสอนในสถานการณ์จำลองและสถานการณ์จริง การออกข้อสอบ การตรวจข้อสอบ การวิจัยเพื่อแก้ปัญหาผู้เรียน เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับสาระสำคัญในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคณิตศาสตร์ พ.ศ. 2556 ผู้เรียนจะต้องมีการประเมินผลพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ในด้านคุณธรรมจริยธรรม ความรู้ ทักษะทางปัญญา ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ทักษะการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี

สารสนเทศ และทักษะการจัดการเรียนรู้ หรือเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา”

หมวดที่ 3 การพัฒนาผลการเรียนรู้

การพัฒนาผลการเรียนรู้ในมาตรฐานผลการเรียนรู้ของวิชาการฝึกปฏิบัติวิชาชีพพระหว่างเรียน ซึ่งอยู่หมวดวิชาเฉพาะด้าน ในกลุ่มวิชาชีพครู ในหมวดโครงสร้างหลักสูตร ในแต่ละด้านที่มุ่งหวังต้องสอดคล้องกับที่ระบุไว้ในรายละเอียดของหลักสูตรโดยมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้าน ให้แสดงข้อมูลต่อไปนี้

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม

1.1 ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- 1) แสดงออกซึ่งพฤติกรรมด้านคุณธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู
- 2) มีคุณธรรมจริยธรรมที่เสริมสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืน
- 3) มีความกล้าหาญทางจริยธรรม กล้าแสดงออกในสิ่งที่เหมาะสมด้วยความเข้าใจผู้อื่น

และเข้าใจโลก

- 4) มีจิตสาธารณะ เสียสละ และเป็นแบบอย่างที่ดี
- 5) ให้ความเคารพและยึดถือในกฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆขององค์กรและสังคม
- 6) สามารถจัดการและแก้ปัญหาทางคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครูเชิงสัมพัทธ์โดยใช้

ดุลยพินิจทางค่านิยม ความรู้สึกของผู้อื่น และประโยชน์ของสังคมส่วนรวม

1.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

1) การวิเคราะห์แบบวิภาษวิธี (Dialectics) ในประเด็นวิกฤตด้านคุณธรรมจริยธรรมของสังคมและวิชาการ รวมทั้งประเด็นวิกฤตของจรรยาบรรณวิชาชีพครู

2) การเรียนรู้โดยการปฏิสัมพันธ์เชิงปฏิบัติการ (Interactive action learning)

3) การใช้กรณีศึกษา (Case study)

4) การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครูเป็นรายปีตลอดหลักสูตร

1.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

1) วัดและประเมินจากผลการวิเคราะห์แบบวิภาษวิธี

2) วัดและประเมินจากกลุ่มเพื่อน

3) วัดและประเมินจากผลงานกรณีศึกษา

4) วัดและประเมินจากผลการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครูเป็นรายปี ตลอดหลักสูตร

2. ด้านความรู้

2.1 ผลการเรียนรู้ด้านความรู้

● 1) มีความรอบรู้ในด้านวิชาศึกษาทั่วไป วิชาชีพครู วิชาเอกคณิตศาสตร์ และการบูรณาการวิชาชีพครูกับวิชาเอกคณิตศาสตร์อย่างกว้างขวาง ลึกซึ้ง และเป็นระบบ

○ 2) มีความตระหนักรู้หลักการ และทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องอย่างบูรณาการ ทั้งการบูรณาการข้ามศาสตร์ และการบูรณาการกับโลกแห่งความเป็นจริง

○ 3) มีความเข้าใจความก้าวหน้าของความรู้เฉพาะด้านในสาขาวิชาคณิตศาสตร์อย่างลึกซึ้ง

ตระหนักถึงความสำคัญของงานวิจัยและการวิจัยต่อยอดความรู้ทางการเรียนการสอนคณิตศาสตร์

○ 4) มีความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าองค์ความรู้ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานวิชาชีพครูอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้

- 1) การวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ความรู้และการเรียนรู้แบบสืบสอบ (Inquiry method)
- 2) การทบทวนวรรณกรรมและสรุปสถานะขององค์ความรู้
- 3) การวิเคราะห์แบบวิภาษวิธีเกี่ยวกับประเด็นวิกฤตขององค์ความรู้และทฤษฎี
- 4) การเรียนรู้ร่วมมือ (Collaborative learning) เพื่อประยุกต์และประเมินค่าองค์ความรู้ใน

สถานการณ์โลกแห่งความเป็นจริง

- 5) การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครูเป็นรายปีตลอดหลักสูตร

2.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้

- 1) วัดและประเมินจากผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ความรู้
- 2) วัดและประเมินจากผลการทบทวนวรรณกรรมและสรุปสถานะขององค์ความรู้
- 3) วัดและประเมินจากผลการวิเคราะห์แบบวิภาษวิธี
- 4) วัดและประเมินจากการเรียนรู้ร่วมมือ
- 5) วัดและประเมินจากผลการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครูเป็นรายปี ตลอดหลักสูตร

3. ด้านทักษะทางปัญญา

3.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

● 1) สามารถคิดค้นหาข้อเท็จจริง ทำความเข้าใจ และประเมินข้อมูลสารสนเทศและแนวคิดจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย เพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน การวินิจฉัย แก้ปัญหา และทำการวิจัยเพื่อพัฒนางาน และพัฒนาองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง

○ 2) สามารถคิดแก้ปัญหาที่มีความสลับซับซ้อน เสนอทางออก และนำไปสู่การแก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์ โดยคำนึงถึงความรู้ทางทฤษฎี ประสบการณ์ภาคปฏิบัติ และผลกระทบจากการตัดสินใจ

● 3) มีความเป็นผู้นำทางปัญญาในการคิดพัฒนางานอย่างสร้างสรรค์ มีวิสัยทัศน์ รวมทั้งมีการพัฒนาศาสตร์ทางครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ และการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างมีนวัตกรรม

○ 4) มีการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า และนำความรู้เกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และหลักการที่เกี่ยวข้องในศาสตร์สาขาคณิตศาสตร์ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ แก้ปัญหาการพัฒนาผู้เรียน และการวิจัยต่อยอดองค์ความรู้ มีความเป็นผู้นำในการปฏิบัติงานอย่างมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาการเรียนการสอนคณิตศาสตร์

3.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

1) การวิเคราะห์แบบวิภาษวิธีเกี่ยวกับประเด็นวิกฤตทางวิชาการ วิชาชีพ และทางสังคม (Problem-based learning)

2) การทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

3) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมอย่างมีวิสัยทัศน์ (Research and Development และ Vision-based learning)

4) การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครูเป็นรายปีตลอดหลักสูตร

3.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

1) วัดและประเมินจากผลการวิเคราะห์แบบวิภาษวิธีเกี่ยวกับประเด็นวิกฤต ทางวิชาการ วิชาชีพ และทางสังคม

2) วัดและประเมินจากผลการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

3) วัดและประเมินจากผลการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม

4) วัดและประเมินจากผลการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครูเป็นรายปี ตลอดหลักสูตร

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

4.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- 1) มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของตนเอง และผู้อื่นในการทำงานและการอยู่ร่วมกันอย่างเป็นกัลยาณมิตร และในการเรียนรู้พัฒนาตนเองและวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

- 2) มีความเอาใจใส่ช่วยเหลือและเอื้อต่อการแก้ปัญหาในกลุ่มและระหว่างกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์

- 3) มีภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน และมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

- 4) มีความไวในการรับรู้และเข้าใจความรู้สึกของผู้เรียนคณิตศาสตร์ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ตลอดจนบุคคลอื่น มีมุมมองเชิงบวก มีวุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคม เอาใจใส่ในการรับฟัง และพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างมีความรับผิดชอบ

4.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

1) การเรียนแบบมีส่วนร่วมปฏิบัติการ (Participative learning through action)

2) การเป็นผู้นำแบบมีส่วนร่วม (Shared leadership) ในการนำเสนองานวิชาการ

3) การคิดให้เห็นและรับฟังความเห็นแบบสะท้อนกลับ (Reflective thinking)

4) การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครูเป็นรายปีตลอดหลักสูตร

4.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

1) วัดและประเมินจากผลการเรียนแบบร่วมมือ

2) วัดและประเมินจากผลการศึกษาค้นคว้า/แก้โจทย์

3) วัดและประเมินจากผลนำเสนอผลงานกลุ่ม และการเป็นผู้นำในการอภิปรายซักถาม

4) วัดและประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครูเป็นรายปี ตลอดหลักสูตร

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- 1) มีความไวในการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารทั้งที่เป็นตัวเลขเชิงสถิติ หรือคณิตศาสตร์ ภาษาพูดและภาษาเขียน อันมีผลให้สามารถเข้าใจองค์ความรู้ หรือประเด็นปัญหาได้อย่างรวดเร็ว

- 2) มีความสามารถในการใช้ดุลยพินิจที่ดีในการประมวลผล แปลความหมาย และเลือกใช้ข้อมูลสารสนเทศ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

- 3) มีความสามารถในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูด การเขียน และนำเสนอ

ด้วยรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับบุคคลและกลุ่มที่มีความแตกต่างกัน

○ 4) มีความไวในการวิเคราะห์สรุปความคิดรวบยอดข้อมูลข่าวสารด้านคณิตศาสตร์จาก ผู้เรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สามารถสื่อสาร มีดุลยพินิจในการเลือกใช้ และนำเสนอข้อมูล สารสนเทศสำหรับผู้เรียนคณิตศาสตร์ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาได้อย่างเหมาะสม

5.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

1) การติดตามวิเคราะห์ และนำเสนอรายงานประเด็นสำคัญด้านการศึกษา จากข่าวหรือแหล่ง การเรียนรู้ที่หลากหลาย

2) การสืบค้นและนำเสนอรายงานประเด็นสำคัญด้านการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

3) การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครูเป็นรายปีตลอดหลักสูตร

5.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ

1) วัดและประเมินจากผลการติดตามวิเคราะห์ และนำเสนอรายงานประเด็นสำคัญด้าน การศึกษา

2) วัดและประเมินจากผลการสืบค้นและนำเสนอรายงานประเด็นสำคัญด้านการศึกษาโดยใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ

3) วัดและประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครูเป็นรายปี ตลอดหลักสูตร

6. ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้

6.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้

● 1) มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ที่มีรูปแบบหลากหลาย ทั้งรูปแบบที่เป็นทางการ (Formal) รูปแบบกึ่งทางการ (Non-formal) และรูปแบบไม่เป็นทางการ (Informal) อย่างสร้างสรรค์

○ 2) มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์สำหรับผู้เรียนที่หลากหลาย ทั้งผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ ผู้เรียนที่มีความสามารถปานกลาง และผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างมีนวัตกรรม

● 3) มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ในวิชาเอกคณิตศาสตร์อย่างบูรณาการ

6.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้

1) การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูก่อนปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา

2) การปฏิบัติการสอนเต็มเวลาในสถานศึกษา (Field based learning through action)

3) การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครูเป็นรายปีตลอดหลักสูตร

6.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้

1) วัดและประเมินจากผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูก่อนปฏิบัติการสอน

2) วัดและประเมินจากผลการปฏิบัติการสอนเต็มเวลา

3) วัดและประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครูเป็นรายปี ตลอดหลักสูตร

หมวดที่ 4 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายโดยทั่วไปของประสบการณ์ภาคสนามหรือคำอธิบายรายวิชา

การสังเกตการจัดการเรียนรู้ การจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้ด้วยตนเอง การทดลองสอนในสถานการณ์จำลองและสถานการณ์จริง การออกแบบทดสอบ ข้อสอบหรือเครื่องมือวัดผล การตรวจข้อสอบ การให้คะแนนและการตัดสินผลการเรียน การสอบภาคปฏิบัติและการให้คะแนน การวิจัยแก้ปัญหาผู้เรียน และการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพ

Learning observation; management of learner 's self-reliance lesson plane, teaching intervention both in simulate and real situations; test or evaluation instrument design; examination checking and scoring; judging for learning results; performance testing and scoring; Action research for learner's problem solving together with professional development.

2. กิจกรรมของนักศึกษา

กิจกรรมหลักที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาระหว่างฝึกประสบการณ์ภาคสนาม

2.1 นักศึกษาเลือกสถานที่ที่จะไปฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน ตามรายละเอียดหรือข้อกำหนดของหลักสูตร

2.2 ปฐมนิเทศนักศึกษาก่อนออกฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน

2.3 นักศึกษาฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน บันทึกกิจกรรมที่ปฏิบัติในแต่ละวัน หรือ แต่ละสัปดาห์ เพื่อการจัดทำรายงานการฝึกปฏิบัติ ภายหลังเสร็จสิ้นการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน

2.4 สัมมนาหลังการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียนเพื่อสรุปผล

3. รายงานหรืองานที่นักศึกษาได้รับมอบหมาย

รายงานหรืองานที่มอบหมายนักศึกษา	กำหนดส่ง
แผนจัดการเรียนรู้	ระหว่างการฝึกปฏิบัติวิชาชีพ ภาคปฏิบัติและภาคทฤษฎี ตามระยะเวลาที่มอบหมายงาน
แบบทดสอบ ข้อสอบหรือเครื่องมือวัดผล	ระหว่างการฝึกปฏิบัติวิชาชีพ ภาคปฏิบัติและภาคทฤษฎี ตามระยะเวลาที่มอบหมายงาน
การทดลองสอนในสถานการณ์จำลองและสถานการณ์จริง	ระหว่างการฝึกปฏิบัติวิชาชีพ ภาคปฏิบัติและภาคทฤษฎี ตามระยะเวลาที่มอบหมายงาน
แบบรายงานการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน	หลังการสิ้นสุดการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน ภาคปฏิบัติ 1 สัปดาห์

4. การติดตามผลการเรียนรู้การฝึกประสบการณ์ภาคสนามของนักศึกษา

ระบุกิจกรรมที่ใช้ในการติดตามผลการเรียนรู้ทั้งระหว่างฝึกและเมื่อสิ้นสุดการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม

4.1 อาจารย์นิเทศน์ไปนิเทศน์นักศึกษาในสถานศึกษา พร้อมทั้งมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับครูพี่เลี้ยงเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียนของนักศึกษา

4.2 จัดสัมมนาหลังการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน เพื่อสังเกตความเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมในด้านการมีส่วนร่วม การแสดงออก ตลอดจนการแสดงออกถึงความเข้าใจจากประสบการณ์การฝึกปฏิบัติวิชาชีพ

5. หน้าที่และความรับผิดชอบของครูพี่เลี้ยงในสถานประกอบการที่ดูแลกิจกรรมในภาคสนาม

- การวางแผนกิจกรรมสำหรับการพัฒนาทักษะของนักศึกษา
- การให้คำแนะนำแก่นักศึกษา
- การประเมินผลการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด

6. หน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา/อาจารย์นิเทศก์

6.1 อาจารย์ผู้รับผิดชอบการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน

- จัดหาสถานที่ และจัดสรรสถานที่ฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน ให้แก่นักศึกษา
- ประสานงานกับผู้รับผิดชอบการฝึกฝ่ายสถานศึกษา เพื่อทำความเข้าใจจุดมุ่งหมายของการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สิ่งอำนวยความสะดวกและการสนับสนุนที่จำเป็น
- จัดโปรแกรมการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน ร่วมกับผู้รับผิดชอบการฝึกฝ่ายสถานศึกษา
- จัดปฐมนิเทศแนะนำนักศึกษาก่อนฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน
- จัดประชุมชี้แจงอาจารย์ที่ปรึกษาการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน เพื่อทำความเข้าใจจุดมุ่งหมาย ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา
- ติดตามการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียนของนักศึกษา พร้อมทั้งแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้รับผิดชอบการฝึกฝ่ายสถานศึกษา และครูพี่เลี้ยง เพื่อให้การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียนของนักศึกษابรรลุวัตถุประสงค์และสถานศึกษาได้รับผลประโยชน์
- ประสานงานกับผู้รับผิดชอบการฝึกฝ่ายสถานศึกษา และอาจารย์พี่เลี้ยงในการดูแลนักศึกษา
- สรุปผลการประเมินการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียนของนักศึกษา และจัดประชุมร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อหาข้อยุติกรณีที่เป็น

6.2 อาจารย์ที่ปรึกษา/อาจารย์นิเทศน์การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน

- ให้คำปรึกษาด้านวิชาการแก่นักศึกษา
- ตรวจเยี่ยม ติดตามความก้าวหน้าและปัญหาอุปสรรคในระหว่างการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน
- รายงานปัญหาอุปสรรคแก่อาจารย์ผู้รับผิดชอบการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน
- ประเมินผลการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียนของนักศึกษาและประชุมร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาข้อยุติกรณีที่เป็น

7. การเตรียมการในการแนะแนวและช่วยเหลือนักศึกษา

- จัดปฐมนิเทศแนะนำการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียนให้กับนักศึกษา พร้อมแจกคู่มือการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน
- จัดอาจารย์ที่ปรึกษาการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน ให้กับนักศึกษา

8. สิ่งอำนวยความสะดวกและการสนับสนุนที่ต้องการจากสถานที่จัดประสบการณ์ภาคสนาม/สถานศึกษา

- ระบบคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัย มีระบบรักษาความปลอดภัย
- สถานที่ทำงาน หมายเลขโทรศัพท์ที่ติดต่อได้ ตามความจำเป็น
- วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ ซอฟต์แวร์ และคู่มือที่ใช้ประกอบการทำงาน
- แหล่งข้อมูลเพื่อการค้นคว้า หรือเรียนรู้ด้วยตนเอง
- ครูพี่เลี้ยงที่คอยให้คำแนะนำ

หมวดที่ 5 การวางแผนและการเตรียมการ

1. การกำหนดสถานที่ฝึก

1) อาจารย์ผู้รับผิดชอบการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน คัดเลือกสถานที่ฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียนที่มีความพร้อม ดังนี้

- เข้าใจและสนับสนุนจุดมุ่งหมายของการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน
- มีความปลอดภัยของสถานที่ตั้ง สภาพะการทำงาน และการเดินทาง
- สามารถจัดครูพี่เลี้ยงดูแลการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียนของนักศึกษาได้
- ยินดีรับนักศึกษาฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน

2) อาจารย์ผู้รับผิดชอบการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน ติดต่อประสานงานกับสถานศึกษาก่อนล่วงหน้าอย่างน้อย 6 เดือน เมื่อสถานศึกษาตอบรับแล้ว จัดนักศึกษาลงฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียนในสถานศึกษาต่างๆ ตามความสมัครใจ นักศึกษาอาจหาสถานที่ฝึกด้วยตนเอง แต่สถานที่ฝึกต้องได้รับความเห็นชอบจากประธานสาขาวิชาหรือคณะ

2. การเตรียมนักศึกษา

1) อาจารย์ผู้รับผิดชอบการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน จัดปฐมนิเทศพร้อมทั้งมอบคู่มือการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน ให้กับนักศึกษาก่อนการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 2 สัปดาห์ โดยครอบคลุมเนื้อหาต่างๆ เช่น จุดมุ่งหมาย ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง การเตรียมความพร้อมด้านวิชาการ การปฏิบัติตนระหว่างการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน เป็นต้น

3. การเตรียมอาจารย์ที่ปรึกษา/อาจารย์นิเทศก์

- จัดประชุมชี้แจงเพื่อทำความเข้าใจจุดมุ่งหมายของการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา การดูแลนักศึกษา กิจกรรมและตารางเวลาการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน การติดตามและประเมินผลการฝึกงาน ฯลฯ ก่อนการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน
- จัดสรรนักศึกษาให้อยู่ในการดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษาตามความเหมาะสม

4. การเตรียมพนักงานพี่เลี้ยงในสถานที่ฝึก

- ติดต่อสถานศึกษาที่จะส่งนักศึกษาไปฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน เพื่อขอรายชื่อผู้รับผิดชอบประสานงานฝ่ายสถานศึกษาและรายชื่อครูพี่เลี้ยง ตลอดจนชี้แจงให้ทราบถึงจุดมุ่งหมายของการฝึกปฏิบัติวิชาชีพ

ระหว่างเรียน และผลการเรียนรู้ของนักศึกษาที่ต้องการเน้น ทำความตกลงร่วมกันในการจัดกิจกรรมระหว่าง การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน การกำหนดความรับผิดชอบของผู้รับผิดชอบการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน พร้อมแจ้งช่องทางการติดต่อกรณีเหตุด่วน และมอบคู่มือการดูแลควบคุมการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน

5. การจัดการความเสี่ยง

อาจารย์ประจำหลักสูตรร่วมกันประเมินความเสี่ยงต่อนักศึกษาและสถานที่ฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน แล้วดำเนินการป้องกัน ดังนี้

ความเสี่ยงจากสถานที่ตั้ง การเดินทาง และสภาวะการทำงาน

– คัดเลือกสถานศึกษาสำหรับฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียนที่ไม่ตั้งอยู่ในเขตอันตราย การคมนาคมสะดวก และสภาวะการทำงานไม่เสี่ยงอันตราย

ความเสี่ยงจากอุบัติเหตุการทำงานของนักศึกษา

– ขอให้สถานศึกษา จัดครูพี่เลี้ยงให้คำแนะนำและดูแลควบคุมการทำงานของนักศึกษา กำหนดให้นักศึกษาปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานที่ฝึกงานอย่างเคร่งครัด

ความเสี่ยงด้านสังคม

– ปฐมนิเทศแนะนำการวางตัวที่เหมาะสมต่อบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษาที่ฝึกปฏิบัติ วิชาชีพระหว่างเรียน

หมวดที่ 6 การประเมินนักศึกษา

1. หลักเกณฑ์การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียน มีดังนี้

1) เป็นการประเมินเพื่อพัฒนาศักยภาพด้านต่างๆ ในการเป็นครูโดยถือว่าการประเมินเพื่อวินิจฉัยข้อดี และข้อควรปรับปรุงเป็นช่วงๆหรือเป็นลำดับขั้นตอนอย่างต่อเนื่องซึ่งจะช่วยให้ นักศึกษาครูได้ทราบถึงผลการ ประเมินและการปรับปรุง หรือเพื่อพัฒนาศักยภาพในการเป็นครูได้เพิ่มสูงขึ้นตามลำดับ แล้วจึงมีการประเมินผล เพื่อตัดสินความสามารถนั้นๆในภายหลัง

2) เป็นการประเมินผลแบบอิงเกณฑ์ โดยการตัดสินผลแต่ละแบบประเมินจะต้องพิจารณาไปตามเกณฑ์ที่ กำหนดไว้ล่วงหน้า

3) เป็นการประเมินตามแบบประเมินของอาจารย์นิเทศก์ ประกอบด้วย ปส.1-1 ถึง ปส.1-5 และแบบ ประเมินของครูพี่เลี้ยงประกอบด้วย บท.1-1 ถึง บท.1-8 และปส.1-4

4) เป็นการประเมินสมรรถภาพของนักศึกษาให้ครอบคลุมในหลายๆด้าน ทั้งด้านความรู้และเทคนิควิธี คุณลักษณะมาจากผู้ประเมินทั้งสองฝ่าย ทั้งฝ่ายมหาวิทยาลัยและโรงเรียนที่เป็นหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

5) การประเมินผลการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน ประเมินจาก 2 ส่วนดังนี้

5.1) คะแนนภาคปฏิบัติตามแบบบันทึก 70 คะแนน

5.2) คะแนนภาคทฤษฎี คือ คะแนนรวมกิจกรรมสร้างเริ่มความรู้ 30 คะแนน

– จากเวลาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ที่ต้องครบตามกำหนดไว้ตามหลักสูตรที่ มหาวิทยาลัยกำหนด

– การประเมินของครูพี่เลี้ยง

– การเข้าร่วมปฐมนิเทศก์และกิจกรรมอื่นๆ

ผู้ประเมินและแบบประเมินที่ใช้ประเมินผลการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน ถือปฏิบัติตาม

ตาราง ดังนี้

ผู้ประเมิน		แบบประเมิน	คะแนน	หมายเหตุ
ภาคปฏิบัติ	ครูพี่เลี้ยง	บท.1-1 ถึง บท.1-8 และ ปส.1-4	80	รวมคะแนนภาคปฏิบัติ 140 คะแนน คะแนนปฏิบัติ เฉลี่ย 70
	อาจารย์นิเทศก์	ปส.1-1 ถึง ปส.1-6	60	
ภาคทฤษฎี	อาจารย์ผู้สอน	ประเมินการเรียนใน ภาคทฤษฎีและกิจกรรม สร้างเสริมความรู้	30	

คะแนนรวม ภาคปฏิบัติ (70) + ภาคทฤษฎี (30) คะแนน = 100 คะแนน

6.) ระเบียบในการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

รายวิชาในกลุ่มการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ตามหลักสูตรการผลิตครู หลักสูตร 5 ปี ยึดข้อบังคับของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ว่าด้วยการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในแต่ละรายวิชานั้น มีการประเมินในระบบไม่มีค่าระดับคะแนน ให้สัญลักษณ์การประเมินเป็น PD, P, และ NP โดยก่อนจะให้ระดับการประเมิน จะมีการรวมคะแนนจากรายการประเมินต่างๆ ที่กำหนดไว้ในแบบบันทึกรายงานจากนั้นนำผลประเมินมาให้ระดับการประเมินซึ่งแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางการให้ระดับการประเมิน รายวิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

คะแนนที่ได้ (ร้อยละ)	ระบบไม่มีค่าระดับคะแนน (ใช้กับรายวิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ)	
	ระดับการประเมิน	ความหมายของผลการเรียน/การฝึกประสบการณ์
85-100	PD	ดีเยี่ยม
50-84	P	ผ่าน
0-49	NP	ไม่ผ่าน

2. กระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา

ประเมินสมรรถภาพของนักศึกษาให้ครอบคลุมในหลายๆ ด้าน ทั้งด้านความรู้และเทคนิควิธี คุณลักษณะ โดยผู้ประเมินทั้งสองฝ่าย ทั้งฝ่ายมหาวิทยาลัยและสถานศึกษาที่เป็นหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามเกณฑ์ที่กำหนด

3. ความรับผิดชอบของครูพี่เลี้ยงต่อการประเมินนักศึกษา

ประเมินการปฏิบัติงานของนักศึกษาระหว่างการฝึกและหลังจากเสร็จสิ้นการฝึกงาน ตามแบบฟอร์มประเมินของสาขาวิชา โดยพิจารณาจากคุณลักษณะและการปฏิบัติงาน และสมรรถภาพการสอน ซึ่งผู้รับผิดชอบการฝึกฝ่ายสถานศึกษาต้องรวบรวมความคิดเห็นจากครูพี่เลี้ยงและพนักงานอื่นๆ ที่ทำงานร่วม/เกี่ยวข้องกับผู้ฝึก

4. ความรับผิดชอบของอาจารย์ผู้รับผิดชอบประสภารณ์ภาคสนามต่อการประเมินนักศึกษา

ประเมินนักศึกษาหลังจากเสร็จสิ้นการฝึกงาน ตามแบบฟอร์มประเมินของสาขาวิชา โดยพิจารณาจากบันทึกการศึกษาและสังเกตงานในหน้าที่ของครูผู้สอน และแบบประเมินคุณลักษณะและการปฏิบัติงาน

5. การสรุปผลการประเมินที่แตกต่าง

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาประสานงานกับผู้รับผิดชอบการฝึกฝ่ายสถานศึกษา เพื่อตรวจสอบทำความเข้าใจในประเด็นการประเมินที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ และกรณีจำเป็น จัดประชุมร่วมระหว่างผู้รับผิดชอบการฝึกฝ่ายสถานศึกษา ครูพี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศ อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา เพื่อพิจารณาหาข้อสรุป

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของการฝึกประสภารณ์ภาคสนาม

1. กระบวนการประเมินการฝึกประสภารณ์ภาคสนามจากผู้เกี่ยวข้องต่อไปนี้

1.1 นักศึกษา

จัดให้นักศึกษาตอบแบบประเมินประสิทธิผลของการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน

1.2 พนักงานพี่เลี้ยงหรือผู้ประกอบการ

ขอให้ผู้รับผิดชอบการฝึกฝ่ายสถานศึกษา บันทึกความคิดเห็นต่อประสิทธิผลของการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน ในแบบฟอร์มที่หลักสูตรกำหนดและการสัมภาษณ์ด้วยวาจา

1.3 อาจารย์ที่ดูแลกิจกรรมภาคสนาม

ขอให้อาจารย์ที่ปรึกษาการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน บันทึกความคิดเห็นต่อการฝึกงาน ในแบบฟอร์ม ที่สาขาวิชากำหนด

1.4 อื่น ๆ เช่น บัณฑิตจบใหม่

-

2. กระบวนการทบทวนผลการประเมินและการวางแผนปรับปรุง

- ครูพี่เลี้ยงประมวลผลการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียนของนักศึกษา พร้อมทั้งผลการประเมินและข้อเสนอแนะต่างๆ รวมถึงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้รับผิดชอบการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียนและอาจารย์ที่ปรึกษาจัดทำรายงานผลการดำเนินการของฝึกงานรายงานต่ออาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา เพื่อนำเสนอต่อประธานสาขาวิชาเพื่อทราบและพิจารณา

- หลักสูตรประชุมร่วมพิจารณาประสิทธิผลของการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน วิเคราะห์ปัญหาและกำหนดแผนพัฒนาปรับปรุงสำหรับใช้ในรอบปีการศึกษาถัดไป โดยแสดงไว้ในรายงานผลการดำเนินงานหลักสูตร